

คำนำ

วิชากฎหมายล้มละลายเป็นการศึกษาจากพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 โดยเป็นการศึกษาถึงความหมาย ลักษณะของการเป็นบุคคลล้มละลาย การฟ้องคดีล้มละลายและกระบวนการต่างๆ ที่หากเมื่อฟ้องคดีไปแล้วจะมีการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายอย่างไร และลูกหนี้จะหลุดพ้นจากการตกเป็นบุคคลล้มละลายได้หรือไม่อย่างไร อีกทั้งศึกษาเกี่ยวกับกรณีที่ลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและต้องการที่จะขอปรับปรุงกิจการในระหว่างที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวในส่วนนี้ก็มีกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยวิธีการศึกษาวิชานี้เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยการเสนอหัวข้อซึ่งมีเนื้อหาเป็นที่สนใจ และเปิดโอกาสให้ร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียนทั้งในแบบกลุ่มและรายบุคคล รวมถึงศึกษาหลักกฎหมายเพิ่มเติมจากคำพิพากษาฎีกา บทความทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถเข้าใจข้อกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลาย และสามารถนำหลักกฎหมายล้มละลายไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องต่อไป

อ. ดลฤดี แก้วนาค

สารบัญ

หมวด	หน้า
หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป	3
หมวด 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	4
หมวด 3 ลักษณะและการดำเนินการ	5
หมวด 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	6
หมวด 5 แผนการสอนและการประเมินผล	9
หมวด 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	12
หมวด 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	13

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

รหัสวิชา 2563510 ชื่อวิชา กฎหมายล้มละลาย

2. จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

นิติศาสตร์

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน ดลฤดี แก้วนาค

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1/56 ชั้นปีที่ 4

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาคทั่วไปและกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาคบังคับคดี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

01/06/56

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงความหมาย กระบวนการต่างๆ ในการฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลาย วิธีการจัดการทรัพย์สิน รวมทั้งข้อห้ามต่างๆ ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในระหว่างที่ตกเป็นบุคคลล้มละลาย และความแตกต่างระหว่างคดีแพ่งทั่วไปและคดีล้มละลาย รวมถึงการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 รวมถึงการนำไปใช้เมื่อเกิดข้อพิพาทหรือปัญหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลาย โดยศึกษาจากตำรา แนวคำพิพากษาศาลฎีกา บทความทางกฎหมายที่น่าสนใจ และในการบรรยายผู้สอนมุ่งเน้นการสอนที่ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอประเด็นปัญหาที่ไม่เข้าใจเพื่อทำการวิเคราะห์และหาคำตอบร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเป็นบุคคลล้มละลาย และสามารถแยกความแตกต่างระหว่างการฟ้องลูกหนี้ตามคดีแพ่งทั่วไปกับการฟ้องลูกหนี้ให้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจกระบวนการในคดีล้มละลายและสามารถนำข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลายไปประยุกต์ใช้กับปัญหาที่เกิดขึ้น
3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตีความตบตกกฎหมายล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลายได้อย่างถูกต้อง
4. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการศึกษากฎหมายล้มละลายในลักษณะต่างๆ ซึ่งย่อมเป็นพื้นฐานที่มีประโยชน์ในการศึกษากฎหมายชั้นเนติบัณฑิตและการศึกษากฎหมายอื่นๆต่อไป
5. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทราบแหล่งข้อมูลเพื่อสืบค้นกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลาย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะและหลักสำคัญของกฎหมายล้มละลายเปรียบเทียบกับกรณีคดีทางแพ่งกับการดำเนินคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย การฝึก	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาในห้องเรียน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตาม คุณสมบัติ ดังนี้

- ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ
- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

1.2 วิธีการสอน

- บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ล้มละลาย
- กำหนดประเด็นปัญหาเพื่อให้นักศึกษาอภิปรายกลุ่ม
- กำหนดให้นักศึกษายกประเด็นที่น่าสนใจขึ้นเป็นหัวข้อในการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

1.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา
- มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

ได้ทราบถึงแนวคิด ความเป็นมา และความสำคัญของกฎหมายล้มละลาย รวมถึงสิทธิและหน้าที่ที่เกิดขึ้นตามกฎหมายกฎหมายล้มละลาย

2.2 วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้กรณีศึกษา

2.3 วิธีการประเมินผล

- สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี
- นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

วิเคราะห์กรณีศึกษา

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ และสามารถเข้าใจตัวบทกฎหมายได้อย่างถูกต้อง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้กฎหมาย รวมถึงพัฒนาทักษะในการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย

3.2 วิธีการสอน

- การมอบหมายให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม และนำเสนอผลงาน
- อภิปรายกลุ่ม
- วิเคราะห์ปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแพ่ง

3.3 วิธีการประเมินผล

สอบทำยชั่วโงมและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา

4.2 วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล และมอบหมายให้อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา
- การนำเสนอรายงาน

4.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเอง และเพื่อน
- รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปลความหมายของศัพท์และตัวบทกฎหมาย รวมถึง

ทักษะการเขียนโดยการทำรายงาน

- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website และทำรายงาน นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำบทเรียนและสอบถาม ความรู้พื้นฐานทางกฎหมาย แนะนำวิธีการเรียน และการ เขียนตอบข้อสอบอัตนัย รวมถึงอธิบายเกณฑ์การให้ คะแนน และเกณฑ์ที่ใช้ในการ ประเมินผล	3	1. อาจารย์ผู้สอนแนะนำตัวและ อธิบายเนื้อหารายวิชา จุดประสงค์และเป้าหมายของ รายวิชาเกณฑ์การวัดผลและ ประเมินผล แนะนำหนังสือ แหล่งการเรียนรู้ และwebsite เพิ่มเติม 2. ถามตอบความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับกฎหมายล้มละลาย และร่วมแสดงความคิดเห็น	อ.ดลฤดี แก้วนาค
2	บรรยายและอภิปรายข้อ กฎหมายเกี่ยวกับบททั่วไป ความหมายของกฎหมาย ล้มละลาย ตลอดจนความ แตกต่างระหว่างคดีแพ่งทั่วไป กับคดีล้มละลายและปัญหา ข้อเท็จจริง รวมทั้งศึกษา ข้อเท็จจริงจากคำพิพากษา ฎีกา	3	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่ กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหา ศึกษาข้อมูลกรณีศึกษาทาง หนังสือ อินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค
3	บรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับ คำนิยาม บทวิเคราะห์ศัพท์ ความหมายของการเป็น ลูกหนี้ผู้มีหนี้สินล้มพันตัว รวมทั้งศึกษาข้อเท็จจริงจาก คำพิพากษาฎีกา	3	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่ กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหา ข้อมูลกรณีศึกษาทางหนังสือ อินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค
4	บรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับ มูลเหตุในการฟ้องคดีและ ประเภทของเจ้าหนี้ที่อาจฟ้อง ให้ลูกหนี้ตกเป็นบุคคล	3	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่ กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหา	อ.ดลฤดี แก้วนาค

	ล้มละลาย มูลหนี้ต่างๆที่สามารถฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลายจากคำพิพากษาฎีกา		ข้อมูลกรณีศึกษาทางหนังสืออินเทอร์เน็ต	
5-6	บรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ในระหว่างที่ตกเป็นบุคคลล้มละลาย และอำนาจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ รวมทั้งศึกษาข้อเท็จจริงจากคำพิพากษาฎีกา	6	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลกรณีศึกษาทางหนังสืออินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค
7-8	บรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับความหมายและความแตกต่างระหว่างคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวและคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตลอดจนผลของคำสั่งดังกล่าวที่เป็นการจำกัดอำนาจของลูกหนี้ รวมทั้งศึกษาข้อเท็จจริงและตัวอย่างจากคำพิพากษาฎีกา	6	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลกรณีศึกษาทางหนังสืออินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค
9-10	บรรยายและอภิปรายข้อกำหนดเกี่ยวกับการประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย และการประนอมหนี้หลังล้มละลาย และผลของการประนอมหนี้สำเร็จ โดยศึกษาจากปัญหาข้อเท็จจริง ตัวอย่างและคำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวข้อง	6	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลกรณีศึกษาทางหนังสืออินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค

11-12	บรรยายและอภิปรายข้อกฎหมายเกี่ยวกับการการจัดการทรัพย์สินหลังจากที่ศาลมีคำสั่งให้ลูกหนี้ตกเป็นบุคคลล้มละลาย และกรณีที่ลูกหนี้ได้รับการยกเลิกการเป็นบุคคลล้มละลาย โดยศึกษาจากปัญหาข้อเท็จจริงตัวอย่าง และคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง	6	1. เข้าสู่เนื้อหาของหัวข้อที่กำหนด 2. สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลกรณีศึกษาทางหนังสืออินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค
13-15	บรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้	3	1.บรรยายตามหัวข้อที่กำหนด 2.สรุปและซักถาม 3. กำหนดให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	อ.ดลฤดี แก้วนาค

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดส่วนที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	การมีส่วนร่วม อภิปรายรวมถึงการเสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ถามตอบเป็นรายบุคคลในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	10%
2	วิเคราะห์กรณีศึกษา คำนวณการตอบปากเปล่า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน	การสอบถามปากเปล่า และตรวจเล่มรายงาน	ตลอดภาคการศึกษา	10%
3	เนื้อหาความรู้วิชากฎหมายล้มละลายที่บรรยายในแต่ละชั่วโมง	สอบทำย ชั่วโมงหรือสอบปากเปล่า	สัปดาห์ที่ 8	10%
4	การประมวลผลความรู้ทั้งหมดในวิชากฎหมายล้มละลาย	สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่ 16	70%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

ดลฤดี แก้วนาค. เอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายล้มละลาย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.2555

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

เนติบัณฑิตไทย. คำบรรยายกฎหมายล้มละลายภาค 2 เนติบัณฑิตยสภา.2554

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ <http://www.deka2007.supremecourt.or.th/deka/web/index2.jsp>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4 หรือทุกครั้งที่มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายใหม่ในรายวิชาดังกล่าว
- เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาบรรยายเพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้